

ГЕРМАНСЬКІ МОВИ

УДК 811.111

DOI <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.4-1/11>*Алексієвець О. М.*

Київський національний лінгвістичний університет

ПРОСОДИЧНІ МОДЕЛІ ВПЛИВУ В АНГЛОМОВНІЙ ПОЛІТИЧНІЙ КОМУНІКАЦІЇ

У статті проаналізовано просодичні моделі впливу в англomовній політичній комунікації. Акцентовано на актуальності вивчення та дослідження мовних, зокрема фонетичних особливостей політичної комунікації, що зумовлюється станом суспільно-політичного життя та національними й культурними цінностями. Відзначено вагомість проблем мовленнєвого впливу, які потребують вичерпного вирішення для політичної комунікації. Визначено окремі теоретичні положення дослідження, такі як політична комунікація, мовленнєвий вплив, ефективність мовлення. Здійснено аналіз просодичних засобів впливу та описано специфіку просодичної організації політичних промов, у яких реалізовано мовленнєвий вплив на аудиторію. Перцептивний аналіз показав, що характерними просодичними моделями впливу в англomовній політичній комунікації є спадний та висхідно-спадний інтонаційні контури з рівною та спадною мелодичними шкалами, спадний та висхідний термінальні тони, модифікації тонального діапазону інтонаційної групи, середньо-підвищений тональний рівень, прискорено-помірний темп та помірні та підвищені гучність. Крім цього, до провідних ознак належать: послівна акцентуація, усічений характер мелодичних шкал, рух тону на першому наголошеному складі, середній та високий рівні початку термінального тону, значна кількість внутрішньосинтагменних та міжсинтагменних пауз. Коректний вибір комбінації просодичних характеристик сприятиме оптимізації впливу на аудиторію. Висловлені розмірковування та отримані під час проведення перцептивного аналізу результати можуть бути ефективно використані і для подальшої наукової розробки питань проблеми впливу та просодичних засобів його актуалізації у мовленнєвій комунікації і для формування мовленнєвої компетенції політичного діяча.

Ключові слова: просодія, просодичні моделі, мовленнєвий вплив, комунікація, політична комунікація.

Постановка проблеми. Зростання інтересу до дослідження проблем мовленнєвого впливу у політичній комунікації зумовлене вагомістю усної комунікації у теперішніх умовах глобалізації і розширення сфер спілкування. Політика є одним із найважливіших елементів функціонування нинішнього суспільства. Глобальні суспільно-політичні простори сучасності характеризуються серед іншого ускладненням владних взаємин у соціальній царині. При цьому здійснення політики відбувається шляхом впливу на концептуальні структури знання у суспільстві. Здійснювати владу чи вплив означає володіти можливістю визначати поточну ситуацію у суспільстві, транслюючи об'єктивне, авторитетне, правдиве й істинне знання. У цьому контексті лінгвістичний аспект відіграє чи не найбільшу

роль, зокрема, просодична організація мовлення суспільно-політичних діячів, яка слугує ефективній комунікації на всіх щаблях.

Аналіз останніх досліджень і публікацій демонструє, що проблемам мовленнєвого впливу та особливостей процесу політичної комунікації досить уваги приділяють лінгвісти і представники багатьох суміжних дисциплін. Зокрема, обґрунтовуються теоретичні засади мовленнєвого впливу (Р. Блакар, А. Белова, О. Іссерс, А. Калита, Й. Стернін, Л. Тараненко, Є. Тарасов, О. Шелестюк), механізми мовленнєвого впливу (Т. Комісарова, А. Сотников), лінгвістичні та фонетичні засоби як спосіб емоційного впливу у публічному мовленні (О. Алексієвець, Л. Козуб, Ю. Коченкова, Т. Надєїна, Р. Потапова, Я. Федорів) та інші питання, пов'язані з вивченням стратегії мовця

і всіх мовних ресурсів, якими володіє для досягнення поставленої комунікативної мети. Попри цей інтерес, усе ще не сформовано чіткі уявлення і про процес впливу, і про характер взаємодії просодичних засобів його реалізації.

Постановка завдання. Метою запропонованої статті є визначення просодичних моделей впливу на аудиторію в англійській політичній комунікації шляхом обґрунтування специфіки їхньої взаємодії в актуалізації політичних виступів. Для цього потрібно окреслити сутність мовленнєвого впливу та встановити просодичні засоби і виявити основні закономірності їхнього функціонування.

Виклад основного матеріалу. У лінгвістиці відоме визначення комунікації як цілеспрямованого процесу інформаційного обміну між двома і більше сутностями за допомогою певної семиотичної системи [15, с. 274]. Проте з розвитком когнітології є думка, що «суворо кажучи, ніякої передачі думки між промовцем і його слухачами не відбувається, слухач сам створює інформацію, зменшуючи невизначеність шляхом взаємодії у власній когнітивній сфері» [10, с. 119]. Таким чином, «з позицій когнітивної науки процес комунікації полягає у передачі знань від одного учасника спілкування до іншого, а не просто інформації. Знання, на відміну від інформації, мають відбиток особистості людини і не можуть існувати поза моделлю світу, у якому фіксуються не тільки загальні закономірності устрою дійсності, а й деякі конкретні факти. Під комунікацією мається на увазі діяльність, спрямована на зміну у партнера моделі світу» [2, с. 6].

Відзначимо також, що мова виступає дієвим засобом комунікативного впливу, що забезпечує не тільки можливість описувати певні об'єкти чи ситуації зовнішнього світу, а й інтерпретувати їх, задаючи необхідне адресату світосприйняття політичної боротьби і нав'язуючи політичним реципієнтам їх позитивну чи негативну оцінку, а політична мова – інструментом впливу у процесі завоювання влади, який спонукає до певних дій або, навпаки, їх гальмує і навіть дестабілізує [9].

У цьому контексті політична комунікація трактується як мовленнєва діяльність, яка орієнтується на декларування тих чи інших ідей, емоційний вплив на громадян та спонукання їх до політичних дій, для вироблення суспільної згоди, прийняття й обґрунтування соціально-політичних рішень в умовах множинності точок зору у суспільстві [18, с. 6]. Важливою особливістю політичної комунікації є її безпосередня зорієнтованість на аудиторію з метою одержання потрібної

мовцю суспільно-політичної реакції [4, с. 2]. Природно, учасники політичної комунікації презентують певні точки зору, позиції, погляди, а обмін інформацією відбувається з досить яскраво вираженими прагматичними цілями, тобто комунікативний процес у політиці завжди має інтенціональний характер.

У лінгвістичних працях мовленнєвий вплив трактується як мовленнєва дія адресанта, керує цільовою установкою мовленнєвого спілкування, спрямована на зміну поведінки, психологічних станів, мислення адресата, оцінки ним певного явища і т. ін. [15, с. 430]; як мовленнєве спілкування в аспекті його цілеспрямованості, мотиваційної зумовленості, запланованої ефективності [5, с. 20; 17, с. 5]; вплив, який здійснюється суб'єктом на реципієнта за допомогою лінгвістичних, паралінгвістичних і нелінгвістичних символічних засобів у процесі мовленнєвого спілкування, зумовлений особливими предметними цілями мовця, що вміщують зміну особистісного смислу того чи іншого об'єкта для реципієнта, перебудову його категоріальних конструктів, вплив на поведінку, зміну емоційного настрою чи психофізіологічних процесів [19, с. 10].

У контексті політичної комунікації Т. Комісарова [7, с. 7] розуміє під мовленнєвим впливом особливе мовленнєве формулювання, спрямоване на внесення у свідомість іншої особистості певних оцінок, думок, відношень. Мовленнєвий вплив являє собою форму цілеспрямованого управління, у результаті якого здійснюється політика й усувається конкурентний вплив через відповідні канали, форми і способи. Механізми мовленнєвого впливу, котрі використовує політичний лідер, взаємодіючи з іншими суб'єктами та об'єктами політики, визначаються конкретними завданнями, ресурсами, якими він володіє, його загальними світоглядними і політичними позиціями й тими моделями та технологіями впливу, які він вибирає, виходячи з умов комунікації [7, с. 7].

Так, мистецтво словесної взаємодії надає політичному лідеру можливість використовувати мовлення як інструмент думки і переконання, який найефективніше переносить сугестію іміджу від лідера до аудиторії і який допомагає лідеру досягнути поставленої ним мети у завоюванні довіри й авторитету. Таким чином, уміння виступати перед аудиторією, наявність ораторських навичок, володіння всіма тонкощами красномовства є визначаючими для політичного лідера у створенні ефективного іміджу, оскільки саме ораторське мовлення становить традиційний

і максимально персоніфікований вид впливу на масову свідомість [3, с. 73–74].

Досліджуючи проблеми політичної лінгвістики, А. Чудінов [18, с. 6] відзначає, що політична комунікація здійснює вплив на розподіл та використання влади завдяки тому, що вона слугує засобом впливу на свідомість людей, які приймають рішення. Політична комунікація не лише передає інформацію, але й здійснює емоційний вплив на адресата, перетворює наявну у свідомості людини політичну картину світу [18, с. 8]. Серед основних властивостей політичної комунікації лінгвіст називає експресивність, інституціональність, персональність, агресивність, оцінність, інтертекстуальність, інформативність, які створюють можливість впливу на свідомість та діяльність адресата. Метою такого впливу є перетворення мовної картини політичного світу у свідомості адресата, пробудження у ньому необхідних емоцій, спонукання до політичної діяльності.

Специфіка політичного мовлення визначається загалом і змістом та проблематикою (завоювання чи утримання влади), функціями (вплив на політичну картину світу чи емоційний стан адресата), ідеологічною зумовленістю, а також використанням певних комунікативних стратегій і тактик [12, с. 8] та лінгвістичних засобів для досягнення комунікативної ефективності, тобто повноти виконання комунікативної настанови відправника повідомлення, що полягає в тому, щоб викликати з боку адресата той чи інший комунікативний ефект [6, с. 88].

Абсолютно очевидно, що ефективність мовлення – це не просто питання збігу комунікативних імплікатур відправника й одержувача інформації, а передусім проблема мовної дії; уміння «виграти промову», тобто досягнути мети, яку оратор ставить перед собою, наприклад, пояснити, інформувати, вплинути, переконати у необхідності щось зробити тощо. Впливовість залежить від завоювання довіри й авторитету, що є важливою рисою політика [3, с. 88].

Продовжуючи теоретичні обґрунтування дослідження, зазначимо, що велике значення у разі декодування слухачем інформації відіграє просодія, що «структурує звуковий потік, який несе соціально значущу інформацію». У процесі аналізу доречно диференціювати комунікативну та емоційну функції мовленнєвої просодики. При цьому роль емоційної функції, на думку Р. Потапової [14, с. 201], в оптимізації мовленнєвого впливу зростає. Увесь інвентар просодичних засобів набуває подвійної значущості: комунікативної

та емотивної. Характер звучання, фізичний стиль мовлення можуть свідчити про темперамент мовця, його характер, світогляд, настрої і, власне, відвертість. Бадьорість і млявість, енергійність й інертність, рішучість і боязкість, зацікавлення й байдужість – усі ці психічні моменти, що супроводжують усне мовлення, ніби акомпануючи його змісту, чітко відображаються у звуковому потоці. У публічному мовленні це відображення повинне бути свідомим і навмисним засобом впливу. Кожен, хто хоче впливати озвученим мовленням, повинен шляхом постійних спостережень усвідомити виражальне значення окремих чинників мовленнєвого звучання і цілісних фонетичних стилів, повинен навчитися свідомо викликати звучанням свого мовлення певну емоційну і вольову реакцію. Звучання мовлення, інтонації у найширшому розумінні не є нейтральним, байдужим, часто технічним засобом повідомлення думки [14, с. 201].

Інтонація здатна повідомити адресату більше, ніж фактично висловлені слова, здатна здійснити на слухача значний ефект. Як зауважує О. Серова, ефективним засобом просодичного впливу є багаторазове повторення звука чи поєднання звуків у складі різних слів, що створює певне емоційне налаштування, надає тексту ритмічності й задає темп звучання. Завдяки повторенням підвищується сугестивність тексту. А в словах, що містять однакові, перевищуючі нормативну частотність звуки, може бути закодовано інформацію про основну його тему [16, с. 450]. Оскільки результатом мовленнєвого впливу виступає зміна поведінки людини, її емоційного стану, знань про світ, відношення до подій тощо, можна припустити, що просодична організація здатна впливати на індивідуальну свідомість слухача, посилюючи ступінь впливу лексико-граматичних засобів чи відносно незалежно від них. Просодичні засоби реалізації публічного мовлення виступають важливим чинником, що визначає ступінь прагматичного впливу на аудиторію, вони допомагають промовцеві успішно досягнути поставленої мети [11, с. 11–12].

У політичній промові мистецтво переконання та впливу передбачає подвійну транзакцію: аудиторію, яку потрібно переконати, та промовця, спрямованого на цільову риторіку [23]. Вибір просодичних засобів впливу на аудиторію зумовлюється передусім метою і змістом публічного виступу, ситуацією та іміджем мовної особистості, що здійснює комунікацію. Ефект впливу досягається завдяки низці просодичних засобів. Зокрема, важливу роль відіграє мелодичне

оформлення мовлення – рівний чи хвилеподібний мелодичний контур, поступово спадна ступінчаста шкала, спадна шкала з порушеною поступовістю, висхідна ступінчаста шкала, ковзні шкали у поєднанні з рівними, спадними чи висхідними тонами різного висотно-тонального рівня [1; 8; 13 та ін.].

Окрім цього, одним з основних чинників просодичного впливу є фразова акцентуація, яка виявляється в особливостях членування мовленнєвого потоку на синтагми, що виражається у розташуванні нейтральних фразових наголосів, а також у комунікативно-прагматичній значущості окремих елементів тексту, що зумовлює наявність видільних акцентів [13, с. 114].

Серед інших просодичних засобів впливу виокремлюють темп і паузацію, які впливають на результат смислового сприйняття. Стабільність темпової організації політичного дискурсу, переважання пауз середньої тривалості, рівномірне паузальне насичення з мінімальною кількістю пауз хезитації свідчить про високий ступінь контролю над мовленням та ситуацією спілкування, що дозволяє промовцю доводити, переконувати, впливати. Ефект ритмічності, який створюється у політичному виступі і досягається завдяки лексичним повторам, синтаксичному та акцентно-мелодичному паралелізму, також виконує впливову функцію.

Отже, просодія виступає одним з головних засобів впливу у політичній комунікації.

Для підтвердження викладених теоретичних положень проведено фонетичний аналіз просодичних засобів впливу. Матеріалом дослідження слугували промови Девіда Камерона [20–22], який є одним із тих політичних діячів світового співтовариства, чиє мовлення багате різноманітними лексико-стилістичними засобами та відзначається інтонаційною презентацією, за допомогою чого він уміло здійснював вплив на аудиторію. Виступи політика характеризуються цілісністю, зв'язністю, переконливістю, основний їх намір – вплинути на отримувача інформації, переконати у правоті висловлюваних ідей. Приналежність промов до політики, визнаної сфери впливу, дозволяє виявити просодичні моделі, що здійснюють функцію впливу. Досліджувані промови порушують важливі проблеми буття країни і відзначаються високим ступенем емоційності, яка впливає на їхнє інтонаційне оформлення.

Проаналізувавши мелодику і тональний малюнок виступів Девіда Камерона, відзначимо, що політик активно використовує зміни інтонації,

надаючи емоційності виступу, тим самим здійснюючи вплив на аудиторію. Наприклад,

(1) *Because with 'courage and con'viction| -I be'lieve we `can de,liver| a 'more flexible; a ,daptable and `open ,Euro,pean ,Union| in which the 'interests and am'bitions of `all its ,members can be `met.||*

(2) *With 'courage and con'viction| -I be'lieve we`can a,chieve| a 'new `settlement| in which ,Britain can be ,comfortable| and 'all our 'countries can `thrive.||*

(3) *Because I be'lieve ,something 'very `deeply.||*

(4) *That 'Britain's 'national ,interest is 'best `served| -in a ,flexible; a ,daptable and`open ,Euro,pean ,Union| and that 'such a 'Euro'pean ,Union is 'best with 'Britain `in it.||*

(5) *Over the 'coming ,weeks,| 'months and ,years,| 'I will not `rest until this de'bate is `won.||*

(6) *For the 'future of my ,country.||* (7) *For the suc'cess of the 'Euro'pean `Union.||* (8) *And for the pro'sperity of ,peoples| and for gene'rations to `come.||* [21].

Серед виокремлених у промові дискурсивних стратегій промови [24, с. 34] назвемо аргументування, презентування й інтенсифікацію дискурсу, метою яких є позиціонування точки зору політика. Аудитори-інформанти кваліфікували дискурс політика як впливово-переконувальний, що транслює офіційну, індивідуальну, політичну, емоційну, експліцитно актуалізовану точку зору. Камерон подає себе позитивно як істинно відповідальний політик, який є конструктивним, але може також висловлювати антиєвропейські настрої та пропонує більш демократичну систему управління. Попри політичну ситуацію, тон виступу не розділяє, не викликає чвар. Риторичною метою є досягнення консенсусу британських відносин з Європейським Союзом. Для цього промовець послуговується низкою лексико-синтаксичних і просодичних маркерів.

Інтерпретований фоноблок містить вісім висловлень, яким властива чітка вимова всіх складів у синтагмах. У висловленнях (1) та (2) презентовано переконливу думку про ефективність співпраці Британії з Європейським Союзом. Головним засобом вираження цього переконання є лексико-синтаксичний та акцентно-мелодичний паралелізм, яким оформлено фрагменти висловлень *Because with 'courage con'viction| ma With 'courage and con'viction|*. Посилення переконання звучить у частинах *-I be'lieve we `can de,liver| ma -I be'lieve we `can a,chieve|*, які також відзначаються акцентно-мелодичним паралелізмом, що додає чіткої ритмічності висловлюваному.

Ці фрагменти реалізуються на високому тональному рівні, у широкому тональному діапазоні, помірному темпі і в зоні помірної гучності. Високий передтакт, усічена шкала у поєднанні з високим спадним термінальним тоном, зміщеним з кінцево-фокусної на марковану позицію – модальне дієслово *can*, і наявністю внутрішньосинтагмальної паузи слугує доказом усвідомлення промовцем свого переконання щодо відносин Великої Британії та Європейського Союзу.

Фрагмент висловлення *a 'more 'flexible, a ,daptable and' open ,Euro,pean ,Union* реалізовано за допомогою дрібного членування на синтагми, а інтонаційне оформлення завдяки поєднанню висхідних тонів низького висотно-тонального рівня та спадного тону високого висотно-тонального рівня слугує підкресленню характеристик Євросоюзу, важливих для комфортної співпраці та інтересів усіх країн-членів. Саме це виголошено у фрагменті *in which the 'interests and am'bitions of `all its ,members can be ,met.*, реалізованому за допомогою поступово спадної ступінчастої шкали та спадного термінального тону високого висотно-тонального рівня, зміщеного на марковану позицію. Вагомість думки підсилюється короткими внутрішньо- та міжсинтагмальними паузами і сповільненням темпу.

Завершальний фрагмент висловлення *in which ,Britain can be ,comfortable| and 'all our 'countries can ,thrive.* актуалізується завдяки висхідно-спадному руху тону у межах двох синтагм. Таке поєднання висхідного і спадного мелодичних контурів на тлі помірних темпу та гучності передає переконливу позицію промовця щодо комфортного перебування Британії у ЄС.

Наступний короткий фрагмент демонструє діалектичні стосунки між ЄС та Великою Британією. Д. Камерон передбачає потенційні негативні результати, якщо Велика Британія вийде з Європейського Союзу. Просодична модель впливовості і переконання, а саме складний хвилеподібний інтонаційний контур у поєднанні зі спадним тоном високого висотно-тонального рівня, використана у висловленні *Because I be'lieve ,something 'very `deeply.* Внутрішньосинтагмальна пауза перед інтенсифікатором *very*, на тлі помірної гучності, підкреслює ступінь особистої переконаності промовця.

Як уже відзначалося, анафоричний повтор є найтрадиційнішим способом виділення актуальних положень промови завдяки винесенню

повторюваних сегментів у сильну позицію – на початок смислових відрізків тексту. В аналізованому виступі це демонструє фінальний уривок *For the 'future of my ,country.|| For the suc'cess of the 'Euro'pean `Union.|| And for the pro'sperity of ,peoples| and for gene'rations to ,come.*, який водночас актуалізується за допомогою комплексу просодичних засобів. Тут також інтонаційне поєднання: усічена шкала + висхідний термінальний тон низького висотно-тонального рівня та поступово спадна шкала + спадний термінальний тон високого висотно-тонального рівня, разом з розширенням тонального діапазону та підвищенням гучності, – слугують подальшому переконанню точки зору промовця щодо Британії та Євросоюзу. Оформлення висловлення *And for the pro'sperity of ,peoples| and for gene'rations to ,come.* за допомогою усічених шкал з висхідним та спадним термінальними тонами різного висотно-тонального рівня виділеними внутрішньосинтагмальними паузами у плавному ритмі й помірному темпі та гучності підсилює емоційний потенціал та впливовість і переконання політика у висловленому.

Загалом актуалізація моноблоку характеризується значною кількістю внутрішньо- та міжсинтагмальних пауз, які виступають яскравим засобом впливу, фокусуючи увагу на семантиці виділених фрагментів (слова, словосполучення, синтагми). Також промовець чітко слідує фонетичному правилу риторики – «сповільнюйте темп, коли хочете виголосити щось важливе» (див. [13, с. 120]).

Висновки і пропозиції. Проведений аналіз мовного матеріалу дозволив дійти висновку про системний характер функціонування просодичних моделей впливу у політичній комунікації. Характерними просодичними моделями впливу в англійській політичній комунікації є спадний та висхідно-спадний інтонаційні контури з рівною та спадною мелодичними шкалами, спадний та висхідний термінальні тони, модифікації тонального діапазону синтагми, середньо-підвищений тональний рівень, прискорено-помірний темп та помірно підвищена гучність. Крім цього, до провідних ознак належать: послівна акцентуація, усічений характер мелодичних шкал, рух тону на першому наголошеному складі, середній та високий рівні початку термінального тону, значна кількість внутрішньосинтагмальних та міжсинтагмальних пауз. Коректний вибір комбінації просодичних характеристик сприятиме оптимізації впливу на аудиторію.

Список літератури:

1. Андрущенко І. О. Специфіка просодичної організації інавгураційних і партійних промов застрягаючих акцентуєваних особистостей. *Одеський лінгвістичний вісник*. № 10. Том 1. 2017. С. 3–8.
2. Гаврилова М. В. Методы и методики исследования политической коммуникации. Санкт-Петербург. 2008. 91 с.
3. Голошумова О. И. Роль интонации и других языковых средств в формировании и оптимизации имиджа политического лидера (на материале публичных выступлений американских политических деятелей) : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Москва, 2002. 203 с.
4. Діденко М. О. Політичний виступ як тип тексту (на матеріалі виступів німецьких політичних діячів кінця ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Одеса, 2001. 19 с.
5. Иссерс О. С. Речевое воздействие. Москва, 2011. 224 с.
6. Калинин К. Е. Коммуникативные стратегии убеждения в англоязычном политическом дискурсе : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Нижний Новгород, 2009. 188 с.
7. Комисарова Т. С. Механизмы речевого воздействия и их реализация в политическом дискурсе (на материале речей Г. Шрёдера) : автореф. дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Воронеж, 2008. 22 с.
8. Корнєлаєва Є. В. Просодичні особливості публічної мови (на матеріалі виступів британських парламентарів). *Закарпатські філологічні студії*. 2020. Випуск 14. Том 1. С. 138–143. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2020.14-1.24>.
9. Мадрига Т. Б. Політична мова як інструмент маніпулятивного впливу. *Прикарпатський вісник НТШ. Думка*. 2017. № 5–6 (41–42). С. 68–78.
10. Матурана У. Биология познания. *Язык и интеллект*. Москва, 1996. С. 95–125.
11. Надеина Т. М. Просодическая организация речи как фактор речевого воздействия : дисс. ... доктора филол. наук : 10.02.04. Москва, 2004. 428 с.
12. Плахотная Ю. И. Моделирование политического предвыборного дискурса (когнитивно-прагматический аспект) : автореф. дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.19. Челябинск, 2014. 23 с.
13. Постникова Л. В. Просодия политического дискурса в британской и американской лингвокультурах. Москва, 2011. 200 с.
14. Потапова Р. К. Фонетические средства оптимизации речевого воздействия. *Оптимизация речевого воздействия*. Москва, 1990. С. 199–210.
15. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава, 2010. 844 с.
16. Серова О. Б. Самореклама и создание политического имиджа в СМИ в период избирательной кампании. *Культура как текст* : сборник научных статей. Випуск VIII. Москва, Смоленск, 2008. С. 443–456.
17. Тарасов Е. Ф. Речевое воздействие: методология и теория. Оптимизация речевого воздействия. Москва, 1990. С. 5–18.
18. Чудинов А. П. Политическая лингвистика. Москва, 2008. 256 с.
19. Шелестюк Е. В. Речевое воздействие: онтология и методология исследования. Москва, 2014. 344 с.
20. David Cameron's departing words as Prime Minister. URL: https://www.youtube.com/watch?v=v3w9VZkzAXg&ab_channel=ITVNews.
21. D. Cameron's speech on European Union. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ApcgQDkqXmE>.
22. PM David Cameron's speech to the World Economic Forum in Davos. URL: <http://www.number10.gov.uk/news/prime-minister-david-camersons-speech-to-the-world-economic-forum-in-davos/>.
23. Touati P. Prosodic aspects of political rhetoric. *ESCA Workshop on Prosody, Working Papers*. Lund University, 1993. 41. P. 168–171.
24. Wodak R. "We have the character of an island nation". A discourse-historical analysis of David Cameron's "Bloomberg Speech" on the European Union. *Doing Politics. Discursivity, performativity and mediation in political discourse*. / Edited by M. Kranert & G. Horan. John Benjamins Publishing Company, 2018. P. 27–58.

Alexiyevets O. M. PROSODIC MODELS OF INFLUENCE IN ENGLISH POLITICAL COMMUNICATION

The scientific paper presents the analysis of the prosodic models of influence in English political communication. The focus is on the relevance of the study and research of linguistic and phonetic features of political communication, which is determined by the state of the socio-political life and national and cultural values. The work emphasises the importance of speech influencing problems, which need a comprehensive solution for political communication. The work outlines some theoretical grounds of the research, namely: political communication, speech influencing, speech efficiency, prosody. The work represents the analysis of the influencing prosodic means and describes the specifics of prosodic organization of political speeches in which speech influencing on the audience is realized. The perceptual

analysis revealed that the characteristic prosodic models of influence in English political communication are descending and ascending-descending intonation contours with level and descending melodic scales, descending and ascending terminal tones, modifications of the tonal range of the intonation group, medium-increased tonal level, accelerated-and-moderate tempo and moderate-and-increased loudness. In addition, the main features include: word-by-word accentuation, checked nature of melodic scales, tone movement on the first stressed syllable, medium and high levels of the beginning of the terminal tone, a significant number of intrasyntagmatic and intersyntagmatic pauses. Choosing the right combination of prosodic characteristics will help optimize the impact on the audience. The expressed ideas and the results obtained during the perceptual analysis can be effectively used for further scientific development of the problem of influence and prosodic means of its actualisation in speech communication, as well as for the formation of speech competence of a public figure.

Key words: *prosody, prosodic models, speech influencing, communication, political communication.*